
НОВА СПІЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК ЦІЛЬОВИЙ ОРІЄНТИР ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

М.В. БРАТИНОВА,

фахівець,

Інститут землекористування НААН України,

e-mail: mbr4119@gmail.com

Abstract. -Визначено потребу в адаптації та удосконаленні існуючого законодавства, насамперед, земельного, а також аграрної та екологічної політики України із законодавчими нормами Європейського Союзу (ЄС). Узагальнено результати попередніх досліджень, що пов'язані із проблемами становлення та впровадження заходів Спільної аграрної політики ЄС (САП). Досліджено, що на початку ХХІ століття пріоритетним завданням САП стало забезпечення фермерам прийнятного рівня життя, а споживачам - якісних харчових продуктів за справедливими цінами.

Розглянуто основні цілі нової Спільної аграрної політики, які охоплюють соціальні, екологічні та економічні аспекти землекористування. Підкреслено, що цілі являють собою оновлені або переглянуті пропозиції, подані країнами-членами ЄС після зауважень, зроблених Європейською Комісією щодо початкових пропозицій, на початку 2022 року. Більш детально розкрито та проаналізовано такі пріоритети, як: заходи задля зменшення впливу на зміну клімату, ефективне управління природними ресурсами, збереження ландшафтів і біорізноманіття, що підкреслені в ключових зауваженнях і пропозиціях. Наголошено, що не менш важливим є питання обліку земель в ЄС, що також обумовлює потребу в адаптації ведення земельного кадастру в Україні.

Ключові слова: аграрна сфера, охорона земель, органічне землеробство, директиви і регламенти ЄС, біорізноманіття, інструменти прямої дії.

Постановка проблеми.

Однією з найважливіших сфер діяльності України є сільське господарство (відповідно даним Державної служби статистики валовий внутрішній продукт (ВВП) станом на 2021 рік

складає 5459,6 млрд. грн, з них 37,7% - сільське господарство [1]). Згідно попередньої оцінки Державної служби статистики, «темп скорочення реального ВВП України в III кварталі 2022 року сповільнився до 30,8% р/р. Хоча певна консолідація еконо-

мічної активності в цей період і була очікуваною (поміж іншого – завдяки частковому відновленню аграрного експорту), оприлюднена оцінка перевершила сподівання» [2].

Тому можемо з впевненістю стверджувати, що це галузь, яка піддається значним змінам і ризикам внаслідок непередбачуваних природних факторів, що впливають на виробництво. Крім того, вона схильна до значимих коливань цін через зміни на внутрішньому та світових ринках. Оскільки на сьогодні у зв'язку із військовою агресією Російської Федерації проти України, негативним впливом бойових дій на стан земель, недоступністю до посіву та збору врожаю через окупацію та мінування земельних ділянок, блокаду Чорного моря, що серйозно ускладнила експорт аграрної продукції, постає потреба у створенні нової системи управління в аграрній сфері. Ось чому важливо мати чітко визначені цілі з дієвими механізмами їх реалізації. Такий досвід в створенні курсу має ЄС, а саме Спільна аграрна політика.

Починаючи з 1957 року, САП мала за мету збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та її експорту. Однак, на початку ХХІ століття пріоритетним завданням стало забезпечення фермерам прийнятного рівня життя, а споживачам - якісних харчових продуктів за справедливими цінами. Це досягається шляхом організації спільнотного ринку сільгосппродукції та застосування принципів єдиних цін, фінансової соціалідарності та переваги Спільноти ЄС. Цілі САП постійно трансформуються залежно від економічних потреб і змін стану навколошнього середовища.

Вважається, що сільське господарство та аграрна політика в ЄС і Укра-

їни відіграватимуть важливу роль у будь-якій спробі сприяти європейській інтеграції України. Центральна і часом виснажлива роль, яку відіграє сільське господарство в поточних переговорах між ЄС і потенційними новими членами в Центральній і Східній Європі, є передвісником того, чого можна очікувати в аналогічних переговорах з Україною [3].

Тому, щоб поєднати ринковий і державний механізми координації процесів в аграрній сфері і вступити до ЄС, розглядати ринок ЄС як потенційний для збути продукції, в т. ч. і насамперед з доданою вартістю, Україна повинна використати досвід САП і здійснити масштабні трансформації земельного законодавства, а також аграрної та природоохоронного (екологічної) політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми становлення та впровадження заходів САП ЄС досліджували такі науковці, як Н. Петренко, Н. Варшавська, Т. Зінчук, О. Вінська, С. Крамон-Таубадель, Л. Стріве, Е. Левковський та інші.

Зокрема, Н. Варшавська дослідила особливості Спільної аграрної політики Європейського Союзу, її походження та розвиток. Вона вивчила основні принципи, етапи формування та впровадження САП ЄС, а також її сучасні трансформації в контексті змін пріоритетів ЄС. Дослідниця визначила «ключові орієнтири для аграрної політики України, які в майбутньому нададуть нових стимулів для розвитку сільського господарства в Україні, збільшення його конкурентоспроможності та покращення якості життя сільського населення» [4].

О. Вінська комплексно дослідила системи регулювання аграрного сектору в ЄС, основні фактори та напрями трансформації підтримки сільськогосподарського угруповання, а також обґрунтувала умови гармонізації аграрних моделей України та ЄС [5].

Н. Петренко проаналізувала основні періоди становлення та розвитку САП ЄС, розглянула основні положення, цілі та сценарії реформ у сфері аграрного сектору на період від створення і до 2020 р. Визначила, як змінювалися пріоритети в поставлених задачах задля ефективного розвитку їх реалізації [6].

Т. Зінчук систематизувала комплекс проблем глобального масштабу та їх впливу на стан сільського господарства, а також визначила основні заходи, що використовуються в рамках САП з метою зниження глобальних викликів та зменшення процесів дезінтеграції в ЄС. Дослідницею виокремлено теоретичний і практичний комплекс ознак стратегічного розвитку САП, «обґрунтовано сучасні базові принципи нової САП ЄС: екологічності, продовольчої безпеки й сталості розвитку, ефективності та конкурентоспроможності, єдності цільової й ціннісної раціональності поведінки учасників (крайн-інтеграторів) з огляду на існуючі природно-біологічні та соціально-економічні умови розвитку сільського господарства» [7].

У дослідженні Е. Левковського визначено як позитивні, так і негативні особливості експортної діяльності сільського господарства, спрямованої на ринок агробізнесу ЄС. Детально проаналізовано екологічні заходи діяльності сільськогосподарських підприємств, включаючи про-

відні агрохолдинги, які є основними суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Також дослідником розкрито зміст Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що стосується спільнотої торгової політики і стратегічних питань чесної та відкритої торгівлі, які відповідають Цілям сталого розвитку [8].

Метою дослідження є аналіз змісту, цілей і механізмів реалізації Спільної аграрної політики як частини економічної політики Європейського Союзу для розроблення пропозицій щодо формування й уドосконалення відповідного українського законодавства.

Матеріали і методи наукового дослідження.

Інформаційну базу дослідження становили документи державного планування щодо сільського господарства та аграрної політики, розроблені та схвалені інституційним механізмом сучасного ЄС (насамперед, Європейським парламентом, Радою Європейського Союзу, Європейською комісією), публікації результатів досліджень вітчизняних і зарубіжних учених. Для досягнення поставленої мети використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження на емпіричному та теоретичному рівнях, зокрема, системний (структурний і функціональний аналіз), абстрагування, аналіз та синтез, дедукцію й індукцію. Використання цих методів дало змогу обґрунтувати парадигму економічно й екологічно ефективного землекористування у контексті САП ЄС, визначити зміст і завдання інституціональних трансформацій у сільському господарстві та аграрній політиці.

Результати дослідження та обговорення.

Україна стикається з однією з головних проблем – довготривалим і незавершеним процесом економічних реформ, включаючи земельну реформу, який почався у 1991 році і полягає у перебудові централізованої та планової національної економіки до більш де-юре та де-факто децентралізованої, зорієтованої на конкурентне ринкове середовище, відповідно концепції сталого розвитку. При цьому головною проблемою стала відсутність ефективного механізму забезпечення та підтримки збалансованого використання перш за все сільськогосподарських земель, що стало суттєвою перешкодою у розвитку сільської місцевості [9]. Адже основою економіки сільських територій є аграрний сектор. Тому вкрай важливо використати передовий досвід зарубіжних країн, які вже стикалися з подібною проблемою та знайшли шляхи її вирішення. При-

кладом для України має стати САП, яка є чи не найважливішою сферою діяльності ЄС.

Діяльність в ЄС регулюється великою кількістю законів і директив, норми яких забезпечують стало землекористування прямо чи опосередковано. Загалом, законодавство ЄС визначає правила і стандарти, яких країни-члени ЄС повинні дотримуватися щодо використання земель і забезпечення безпеки харчових продуктів через впровадження інструментів прямої дії на національному рівні. Також воно регулює питання охорони ґрунтів, екологічних, економічних і соціальних стандартів у сільському господарстві. Зокрема, відзначимо закони щодо обмеження використання пестицидів та добрив, а також щодо охорони водних ресурсів і біорізноманіття [10].

Як вже відзначалося, САП постійно трансформується і модернізується до вимог і викликів часу. Європейська комісія, як інституція ЄС, що має право законодавчої ініціативи, у

Рис. 1. Цілі нової Спільної аграрної політики ЄС [11]

2018 році представила свою пропозицію щодо реформи САП, запропонувавши новий спосіб роботи для модернізації та спрощення політики ЄС щодо сільського господарства. Після довгих переговорів між Радою ЄС, Європейським парламентом та Європейською комісією було досягнуто спільноЗгоди, і нова САП була офіційно прийнята 2 грудня 2021 року. Протягом 2023–2027 років, САП буде концентруватися на 10 головних цілях, які охоплюватимуть соціальні, екологічні та економічні аспекти. Дані цілі стануть основою для розробки стратегічних планів САП в країнах-членах ЄС (рис. 1).

Отже, цілі САП включають:

- забезпечення справедливого доходу для фермерів;
- підвищення конкурентоспроможності сільського господарства;
- покращення позиції фермерів у харчовому ланцюзі;
- заходи задля зменшення впливу на зміну клімату;
- ефективне управління природними ресурсами;
- збереження ландшафтів і біорізноманіття;
- підтримка оновлення поколінь сільських жителів;
- розвиток активних і привабливих сільських районів;
- забезпечення якості їжі та охорона здоров'я споживачів;
- сприяння розвитку знань та інновацій у сільському господарстві.

Підхід нової САП, заснований на ефективності та результатах, є більш гнучким і враховує місцеві умови та потреби, одночасно підвищуючи амбіції ЄС щодо стійкості. Європейська комісія підготувала серію доповідей із аргументацією значимості кожної з цих десяти цілей. У вказаних до-

повідях містяться основні факти про кожну ціль, а також її важливість у політичному контексті. Для досягнення мети нашого дослідження розглянемо окремі цілі нової САП ЄС, які також можуть і мати впроваджені в земельному законодавстві та аграрній політиці України для прискорення процесу євроінтеграції.

Заходи задля зменшення впливу на зміну клімату. Сільське господарство ЄС відіграє ключову роль у реалізації зобов'язань Паризької угоди та стратегії ЄС щодо сталого розвитку та біоекономіки, збільшуєчи амбіції щодо викидів парникових газів.

Основна мета: зменшити наслідки зміни клімату та адаптуватися до них, у тому числі завдяки стимулюванню сталої енергетики, скороченню викидів парникових газів і посиленню поглинання вуглецю.

Ключові положення:

- сільське господарство ЄС, включаючи землекористування та зміни у землекористуванні пасовищ і орних угідь, становило 12 % усіх викидів парникових газів ЄС у 2016 році;

- сільське господарство ЄС більш вразливе до зміни клімату, ніж більшість інших секторів економіки. Масштаб вразливості галузі залежить не лише від самого впливу клімату, але й від вразливості людини та природних систем;

- потенційний внесок змін у фермерських практиках у скорочення викидів парникових газів включає використання технологій пом'якшення, поглинання вуглецю за рахунок кращого управління ґрунтами, виробництво біомаси, зменшення інтенсивності використання викопного палива у сільськогосподарському виробництві та зменшення втрат і від-

ходів сільськогосподарського виробництва;

— сільське господарство ЄС відіграє ключову роль у реалізації зобов'язань Паризької угоди та стратегії ЄС щодо сталого розвитку та біоекономіки шляхом посилення амбіцій ЄС щодо викидів парникових газів з огляду на потенційні ризики та стагнацію сільськогосподарських викидів з 2010 р., забезпечуючи водночас продовольчу безпеку ЄС;

— використання переваг синергії з методами управління ґрунтами для поглинання і зберігання вуглецю та моніторинг за його витоком [12].

Використання добрив. Використання добрив є одним з основних джерел викидів парникових газів, окрім CO₂, у сільському господарстві, тому зменшення їх викидів від добрив має бути одним з пріоритетів політики.

Із застосуванням точного землеробства можна досягти ідеальної відповідності між внесенням добрив і потребами культур у просторі та часі. За допомогою фенології рослин, вхідних і вихідних потоків мінеральних речовин, можна забезпечити культуру точною кількістю добрив у потрібний момент. Це дає змогу скоротити чисельність використання добрив та запобігти їх вимиванню і стоку неввібраних мінеральних речовин.

Азотфіксуючі рослини, включені в сівозміну або систему виробництва (травосуміші), є біологічною заміною азотних добрив шляхом використання атмосферного азоту (N₂) та надання його доступності рослині. Супутні переваги для навколошнього середовища включають зменшення вимивання нітратів, збільшення джерел їжі для запилювачів, більшу структурну різноманітність сільсько-

господарських угідь та покращену родючість ґрунту [12].

Ефективне управління природними ресурсами. Кількість вуглецю, що міститься в землях сільськогосподарського призначення складає еквівалент 51 млрд т CO₂, що перевищує річні викиди парникових газів країн-членів ЄС [13].

Основна мета: сприяти сталому розвитку та ефективному управлінню природними ресурсами, такими як вода, ґрунт і повітря, зокрема, шляхом зменшення залежності від хімічних речовин.

Ключові положення:

— ґрунт є одним із найважливіших природних ресурсів, що постачає необхідні поживні речовини, воду, кисень і підтримує рослини. Ґрунт забезпечує багато інших важливих послуг у наземних екосистемах;

— хоча здоров'я (якісний стан) ґрунту не є рівнозначною проблемою для країн-членів ЄС, але збереження й відновлення потенціалу продуктивності ґрунту викликає серйозне політичне занепокоєння. Ґрунт поглинає/асимілює наслідки антропогенної присутності (діяльності), як внаслідок прямої діяльності (інтенсивне вирощування культур, зрошення, ущільнення, забруднення), так і через зниження його здатності реагувати на природні фактори, такі як водна ерозія. Саме тому внесок політики у захист ґрунтів стає дедалі актуальнішим на основі низки обов'язкових і добровільних заходів у новій САП.

— окрім використання інтегрованих стійких практик, таких як агроекологія, нові технології можуть допомогти в цьому процесі, зокрема, точне землеробство. Це дає змогу покращувати як економічні, так і екологічні показники, використовуючи

найкращі практики та високий рівень знань [13].

Збереження ландшафтів і біорізноманіття. Наявність біорізноманіття має велике значення для успішної сільськогосподарської діяльності, так як воно залежить від різних видів рослин, тварин, комах і мікроорганізмів, які в свою чергу допомагають в забезпечені врожайності, боротьби зі шкідниками та підтримки ґрунтової родючості.

Основна мета: сприяти зупиненню та запобігати втраті біорізноманіття, покращити екосистемні послуги і зберегти середовища існування та ландшафти.

Ключові положення:

— згідно з наявними даними, біорізноманіття сільськогосподарських угідь ЄС скорочується;

— різні фактори впливають на біорізноманіття сільськогосподарських угідь, серед яких можна виділити наявність (і різноманітність) середовищ існування, що охоплюють такі елементи й ландшафтні особливості, як живі огорожі, краї поля, стіни з сухого каменю, окремі дерева тощо. На сьогодні значні втрати таких елементів сільського ландшафту фіксуються і документуються;

— у майбутньому серед низки кроків, необхідних для збереження біорізноманіття сільськогосподарських угідь, важлива роль відводиться збільшенню щільності ландшафтних елементів сільського ландшафту при (відповідному) управлінні фермерами;

— для реалізації цілі САП стосовно збереження ландшафтів і біорізноманіття необхідно удосконалити заходи політики у частині зв'язків САП і законодавства ЄС з питань на-вколишнього середовища, загального

планування крайні-членів стосовно використання фінансування САП, зобов'язання для окремих бенефіціарів САП та ін. Удосконалення баз даних щодо біорізноманіття та ландшафтів також буде надзвичайно важливим заходом САП [14].

Отже, країни-члени ЄС впроваджуватимуть нову САП шляхом ухвалення стратегічного плану на національному рівні. Кожен план має поєднувати широкий спектр цільових інтервенцій, спрямованих на вирішення конкретних проблем і задоволення потреб країни і має забезпечити відчутні результати реалізації цілей на рівні ЄС.

Висновки та пропозиції.

Проведений аналіз змісту, цілей і механізмів реалізації САП ЄС свідчить проте, що Україна має трансформувати національну аграрну політику, її інституціональне забезпечення, щоб відповісти європейським нормам, які набувають все більшої ваги в контексті прагнення приєднання до європейської спільноти. САП постійно адаптується до внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як зростання конкуренції, захист навколошнього середовища, безпека харчових продуктів та продовольчого безпека. Також вкрай важливим у контексті удосконалення земельного законодавства України є фінансова підтримка органічного землеробства САП, яка й надалі у рамках нової політики надаватиметься через зобов'язання розвитку сільської місцевості. При цьому додаткове фінансування розвитку буде доступним через екосхеми. Підтримка САП включає технічну допомогу і обмін передовим досвідом та інноваціями в органіці.

Очікується посилення ролі і впливу консультаційних служб для фермерських господарств, зокрема, як у форматі систем сільськогосподарських знань та інновацій, обміну відповідними знаннями.

Науковцями Інституту землекористування НААН було запропоновано «Концепцію використання та охорони земель в умовах розвитку цифрової економіки та суспільства, що може стати одним із етапів трансформації земельного законодавства України. Перспективою подальших розробок є деталізація й конкретизація заходів державної цільової програми використання та охорони земель і планів їх реалізації» [15].

Отже, Україні доцільно вивчати досвід країн-членів ЄС у реалізації САП, насамперед, щодо регулювання землекористування, а також формування й реалізації аграрної та екологічної політики з урахуванням пріоритетів і цілей нової САП ЄС на 2023–2027 рр. Не менш важливим є питання обліку земель в ЄС, що також обумовлює потребу в адаптації ведення земельного кадастру в Україні.

Список літератури

1. Державна служба статистики України. Україна у цифрах 2021. 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/08/zb_Ukraine%20in%20figures_21u.pdf
2. ВВП України за роками. URL: <https://nabu.ua/ua/vvp-2.html>
3. Cramon-Taubadel S., Striewe L. (2001). Reform of the EU's Common Agricultural Policy and Agricultural Policy's Strategies for Ukraine. In: Hoffmann, L., Möllers, F. (eds) Ukraine on the Road to Europe. Physica, Heidelberg. DOI: https://dx.doi.org/10.1007/978-3-642-57598-3_12
4. Варшавська Н.Г. Спільна аграрна політика ЄС: генезис, основні цільові орієнтири для України. Економіка і організація управління. 2016. №2(22). С. 215–222.
5. Вінська О.Й. Система регулювання аграрного сектору в ЄС: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: 339.972:061.1ЄС(043.3). Київ, 2011. 18 с.
6. Петренко Н.О. Періодизація розвитку спільної аграрної політики ЄС. Юридичний вісник. 2018. №4. С. 106–114.
7. Зінчук Т.О. Сучасна парадигма Спільної аграрної політики ЄС як протидія глобальним викликам та дезінтеграції. Економіка АПК. 2017. № 10. С. 78.
8. Levkovskyy, E. (2019). Ecological component of agricultural enterprises export policy under conditions of eu-ukraine association agreement. [Екологічна складова експортної політики підприємств агробізнесу в умовах угоди про асоціацію між Україною та ЄС] Scientific Horizons, (11), 23-31. DOI: <https://dx.doi.org/10.33249/2663-2144-2019-84-11-23-31>
9. Sakal O., Kovalenko A., Tretiak R., Tretiak N. Results of the Decentralization Reform in Ukraine: Land Use. Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering In Agriculture and Rural Development". 2019. Vol. 19, Issue 1. P. 511–517. URL: https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.19_1/Art64.pdf
10. Bratinova M., Ibatullin Sh., Sakal O. Contents of European Union legislation on land. Землевпорядна галузь України: здобутки, виклики та перспективи: збірник тез та доповідей: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Біла Церква, 09–10 бер. 2023 р. Біла Церква, 2023. С. 8–10.
11. CAP Strategic Plans. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans_en
12. CAP specific objective: Agriculture and climate mitigation. URL: <https://agriculture.ec.europa.eu/system/>

- files/2020-06/cap-specific-objectives-brief-4-agriculture-and-climate-mitigation_en_0.pdf
13. CAP specific objective: Efficient soil management. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2018-12/cap-specific-objectives-brief-5-soil_en_0.pdf
14. CAP specific objective: Biodiversity and farmed landscapes. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2020-06/cap-specific-objectives-brief-6-biodiversity_en_0.pdf
15. Dorosh, Y., Ibatullin, S., Barvinskyi, A., Tarnopolskyi, A., & Sakal, O. (2021). Концепція використання та охорони земель у сучасних умовах суспільного розвитку України. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, 0(3), 4-13. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2021.03.01>
-
- References**
1. State Statistics Service of Ukraine. Ukraine in numbers 2021. 2022. Available at : https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/08/zb_Ukraine%20in%20figures_21u.pdf
  2. Gross domestic product of Ukraine by years. Available at : <https://nabu.ua/ua/vvp-2.html>
  3. von Cramon-Taubadel S., Striewe L. (2001). Reform of the EU's Common Agricultural Policy and Agricultural Policy's Strategies for Ukraine. In: Hoffmann, L., Möllers, F. (eds) Ukraine on the Road to Europe. Physica, Heidelberg. DOI: https://dx.doi.org/10.1007/978-3-642-57598-3_12
  4. Varshavska N.G. (2016). Spilna ahrarna polityka YES: henezys, osnovni tsilovi oriyentyry dlya Ukrayiny. [Common agricultural policy of the EU: genesis, main target orientations for Ukraine]. Economyca i organyatsiya upravlinnya, №2(22), 215-222.
  5. Vinska O. (2011). Systema rehuliuvannya ahrarnoho sektoru v Yes: avtore-
  - ferat dys. na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata ekonomichnykh nauk: 339.972:061.1ES(043.3). [System of regulation of the agricultural sector in the EU]. Kyiv, 18.
  6. Petrenko N.O. (2018). Periodyzatsiia rozvytku spilnoi ahrarnoi polityky YES. [Periodization of the development of the Common Agricultural Policy of the EU]. Uryduchnyi visnyk, №4, 106-114.
  7. Zinchuk T.O. (2017). Suchasna paradyhma Spilnoi ahrarnoi polityky YES yak protydiiia hlobalnym vuklykam ta dezintehratsii. [The modern paradigm of the Common Agricultural Policy of the EU as a response to global challenges and disintegration]. Economyka APK, № 10, 78.
  8. Levkovskyy, E. (2019). Ecological component of agricultural enterprises export policy under conditions of EU-Ukraine association agreement. Scientific Horizons, (11), 23-31. DOI: <https://dx.doi.org/10.33249/2663-2144-2019-84-11-23-31>
  9. Sakal O., Kovalenko A., Tretiak R., Tretiak N. (2019) Results of the Decentralization Reform in Ukraine: Land Use. Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering In Agriculture and Rural Development". Vol. 19, Issue 1. P. 511–517. Available at : https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.19_1/Art64.pdf
  10. Bratinova M., Ibatullin Sh., Sakal O. (2023). Contents of European Union legislation on land. The land management industry of Ukraine: achievements, challenges and prospects: a collection of theses and reports: Materials of the International. science and practice Conf., Bila Tserkva, 09–10.03.2023. 8-10.
  11. CAP Strategic Plans. Available at : https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans_en
  12. CAP specific objective: Agriculture and climate mitigation. Available at : https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2020-06/cap-specific-objectives-brief-4-agriculture-and-climate-mitigation_en_0.pdf

- brief-4-agriculture-and-climate-mitigation_en_0.pdf
13. CAP specific objective: Efficient soil management. Available at : https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2018-12/cap-specific-objectives-brief-5-soil_en_0.pdf
14. CAP specific objective: Biodiversity and farmed landscapes. Available at : https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2020-06/cap-specific-objectives-brief-6-biodiversity_en_0.pdf
15. Dorosh, Y., Ibatullin, S., Barvinsky, A., Tarnopolsky, A., & Sakal, O. (2021). Konceptsiya vykorystannya ta okhorony zemel'u suchasnykh umovakh suspil'noho rozvytku Ukrayiny. [The concept of land use and protection in modern conditions of social development in Ukraine]. Zemleustrii, kadastr i monitorynh zemel 0(3). 4-13. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2021.03.01>
-

Bratinova M.

**THE NEW COMMON AGRICULTURAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION AS A TARGET GUIDELINE OF UKRAINIAN LAND LEGISLATION TRANSFORMATION- LAND MANAGEMENT, CADASTRE AND LAND MONITORING 2'23: 104-113
<http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2023.02.010>**

Abstract. The need for adaptation and improvement of the existing legislation, especially land and agrarian and environmental policy of Ukraine with the legislative norms of the European Union (EU) is determined. The results of previous studies related to the problem of formation and implementation of measures of the Common Agricultural Policy of the EU (CAP) are summarized. It has been researched that at the beginning of the XXI century the priority task of CAP was to provide farmers with an acceptable standard of living, and consumers - quality food products at fair prices.

The main goals of the new Common Agricultural Policy, which encompass social, environmental and economic aspects of land use, are considered. It is emphasized that the objectives represent updated or revised proposals submitted by EU member states following comments made by the European Commission on the original proposals in early 2022. Priorities such as: measures to reduce the impact on climate change, effective management of natural resources, conservation of landscapes and biodiversity, highlighted in key comments and proposals, are disclosed and analyzed in more detail. It is marked that not less important is the question of land registration in the EU, which also causes the necessity of land cadaster keeping adaptation in Ukraine.

Keywords: agrarian sphere, land protection, organic farming, EU directives and regulations, biodiversity, direct action instruments.
